

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Starpniecība>Mediācija ES dalībvalstīs

Mediācija ES dalībvalstīs

Vācija

Tā vietā, lai vērstos tiesā, kāpēc strīda izšķiršanai neizmantot mediāciju? Tas ir strīdu alternatīvs izšķiršanas (SAI) process, kurā mediators strīdā iesaistītajām pusēm palīdz panākt vienošanos.

Kur jāvēršas?

Pastāv vairākas organizācijas, kas piedāvā mediācijas pakalpojumus. Turpmāk uzskaitītās organizācijas ir pašas lielākās (uzskaitījums nav pilnīgs):

Federālā Ģimenes mediācijas apvienība ([Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V., BAFM](#): Fritschestraße 22, 10585 Berlin)

Federālā Mediācijas apvienība ([Bundesverband Mediation e.V., BM](#): Wittestr. 30K, 13509 Berlin)

Federālā Mediācijas apvienība ekonomiskos un darba jautājumos ([Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V., BMWA](#): Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg)

Mediācijas centrs ([Centrale für Mediation GmbH & Co.KG, CfM](#): Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln)

Vācijas Advokātu biedrība ([Deutscher Anwaltverein, Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein](#), Littenstraße 11, 10179 Berlin)

Vācijas Mediācijas asociācija ([Deutsche Gesellschaft für Mediation, DGM](#), Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna)

Vācijas Mediācijas forums ([Deutsches Forum für Mediation, DFFM](#), Hohe Str. 11, 04107 Leipzig)

Starptautiskais mediācijas centrs ģimenes strīdu un bērnu nolauptības jautājumos (

[Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung, MiKK e.V.](#), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin)

Šīs organizācijas palīdz pusēm, kas vēlas iesaistīt mediatoru, atrast tām piemērotu mediatoru.

Kurā jomā mediācija ir pieļaujama un/vai tiek visbiežāk izmantota?

Vispār mediācija ir pieļaujama, ja likumā nav noteikts, ka attiecīgais strīds vai jautājums obligāti risināms tiesā. Visbiežāk mediācija tiek izmantota ģimenes un mantojuma lietās, kā arī komercietību jomā.

Vai ir jāievēro īpaši noteikumi?

Vācijā 2012. gada 26. jūlijā stājās spēkā Mediācijas likums (*Mediationsgesetz*) (1. pants 2012. gada 21. jūlijā Mediācijas un citu ārpus tiesas strīdu izšķiršanas procesu veicināšanas likumā, *BGBI I 1577*. lpp. (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*)). Līdz ar to Vācijā pirmo reizi mediācija tiek regulēta likuma līmenī. Ar šo likumu tiek īstenota Eiropas Mediācijas direktīva (Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīva 2008/52/EK par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās, OV L 136, 24.5.2008., 3. lpp.). Mediācijas likuma regulējums ir plašāks nekā direktīvā paredzētais. Direktīva attiecas tikai uz pārrobežu strīdiem civillietās un komercietās. Savukārt Mediācijas likums attiecas uz jebkādu mediāciju, kas tiek veikta Vācijā, neatkarīgi no strīda veida un pušu dzīvesvietas.

Vācijas Mediācijas likumā ir noteikti tikai būtiskākie principi. Mediatoriem un pusēm tiek sniegta plaša rīcības brīvība mediācijas īstenošanā. Likumā vispirms tiek definēti jēdzieni "mediācija" un "mediators", lai nošķirtu mediāciju no citām strīdu izšķiršanas metodēm. Saskaņā ar likumu mediācija ir strukturēts process, kurā puses ar mediatora vai vairāku mediatoru palīdzību brīvprātīgi un patstāvīgi cenšas atrisināt strīdu vienošanās ceļā. Mediatori ir neatkarīgas un objektīvas personas, kuras vada mediāciju starp pusēm, bez pilnvarām pieņemt lēmumus. Tika nolemts neieviešāt detalizētus procesuālus noteikumus mediācijas veikšanai. Taču, lai garantētu mediatoru neatkarību un objektivitāti, tika noteikti dažādi informācijas atklāšanas pienākumi un darbības ierobežošanas noteikumi. Likumā ir noteikts arī informācijas neizpaušanas pienākums mediatoriem un viņu palīgiem.

Ar likumu atsevišķajos procesuālajos likumos (piemēram, Civilprocesa likumā) ir ieviesti stimuli brīvprātīgas strīdu izšķiršanas veicināšanai. Piemēram, pusēm pirms prasības pieteikuma iesniegšanas civillietā ir jāsniedz informācija par to, vai viņas ir mēģinājušas izšķirt strīdu, izmantojot mediāciju, un vai, viņuprāt, pastāv šķēršļi šāda procesa veikšanai. Turklāt tiesa var ieteikt pusēm mēģināt atrisināt strīdu, izmantojot mediāciju vai cita veida ārpus tiesas risinājumu; un, ja lietas dalībnieki atsakās izmantot šo iespēju, tiesa var izvēlēties apturēt tiesvedību. Pašlaik nav paredzēts, ka mediācijas izmaksas pusēm varētu palīdzēt segt valsts. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 278. panta 5. punktu tiesa samierināšanas procedūras nolūkā un turpmākiem mēģinājumiem panākt izlīgumu var nosūtīt puses pie samierināšanas tiesneša (*Güterichter*), kurš ir izraudzīts tieši šim nolūkam un kuram nav lēmumu pieņemšanas pilnvaru. Samierināšanas tiesnesis var izmantot visas strīdu risināšanas metodes, tai skaitā mediāciju.

Federālā valdība ir izpildījusi savu pienākumu piecus gadus pēc likuma stāšanās spēkā sniegt ziņojumu parlamenta apakšpalātai par tā ietekmi un 2017. gada 20. jūlijā iesniedza attiecīgo ziņojumu. Ziņojums ir pieejams [šeit](#). Tas liecina, ka mediācija kā alternatīvs instruments strīdu izšķiršanai Vācijā vēl nav izmantota tik lielā mērā, cik tas būtu vēlams. Saskaņā ar ziņojumu nav nepieciešams nekavējoties pieņemt tiesību aktus. Tomēr, pamatojoties uz ziņojumā izklāstītajiem konstatējumiem, federālā valdība apsvērs, kā labāk sasniegt Mediācijas likuma mērķi veicināt mediāciju.

Informācija un apmācība

Vispārīga informācija par mediāciju ir pieejama Federālās tieslietu ministrijas ([Bundesministerium der Justiz](#)) tīmekļa vietnē.

Īpašs mediatora profesionālais profils nav noteikts. Nav paredzēti arī ierobežojumi mediatora profesijas veikšanai. Mediatoram ir patstāvīgi, izmantojot atbilstīgu apmācību un tālākizglītību, jānodrošina, ka viņam ir pienācīgas prasmes un pieredze, lai varētu pusēm profesionāli sniegt mediācijas pakalpojumus. Likumā ir noteikts, kādas prasmes, kompetences un metodes būtu jānodrošina piemērotai apmācībai. Katra persona, kura atbilst šiem kritērijiem, drīkst strādāt par mediatoru. Nav noteiktas prasības attiecībā uz minimālo vecumu vai nepieciešamo pamatizglītību, ko apliecinātu augstskolas diploms.

Ja puses vēlas saņemt noteiktas garantijas par sava mediatora kvalitatīvu apmācību un pietiekamu profesionālo pieredzi, tās var brīvi izvēlēties tā saukto "sertificētu" mediatoru. Šim nolūkam Federālā tieslietu ministrija izmantoja savas pilnvaras izdot tiesību aktu un pieņēma "Nolikumu par sertificētu mediatoru apmācību un tālāku attīstību" (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*), tādējādi paredzot konkrētākus nosacījumus, lai apmācītu sertificētus mediatorus un turpinātu attīstības kursus sertificētiem mediatoriem, kā arī prasības apmācības un attīstības iestādēm.

Formāls process nav paredzēts.

Mediatora apmācību piedāvā biedrības, apvienības, universitātes, uzņēmumi un fiziskas personas.

Kādas ir mediācijas izmaksas?

Par mediācijas pakalpojumiem ir jāmaksā. Par maksājamo summu vienojas puses un privātais mediators.

Nav noteikumu attiecībā uz samaksu par mediāciju vai šādas statistikas. Visticamāk maksa par stundu būs robežās no 80 EUR līdz 250 EUR.

Vai mediācijas rezultātā panāktās vienošanās ir izpildāmas?

Principā mediācijas ceļā panāktas vienošanās var pasludināt par izpildāmām ar advokāta (advokāta izlīgums) vai notāra (publiskis notariāls akts) palīdzību (Civilprocesa likuma 796.a līdz 796.c pants, 794. panta 1. daļas 5. punkts).

Noderīgas saites

[Federālā Ģimenes mediācijas apvienība](#)

[Federālā Mediācijas apvienība](#)

[Federālā Mediācijas apvienība ekonomiskos un darba jautājumos](#)

[Mediācijas centrs](#)

[Vācijas Advokātu biedrība](#)

Lapa atjaunināta: 17/05/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.